

Datum

2020-05-12

Vår referens

Ann Häger

Projektledare

ann.hager@malmo.se

Information om Clever cities
MN-2018-657

Sammanfattning

Projektet Clever Cities vill visa att grönare städer är bättre för människor och samhället. Genom stor- och småskalig implementering av naturbaserade lösningar samt kunskapsutbyte mellan projektets nio städer vill man höja kunskapen om sociala nyttor med grönare städer och samla in data och underlag för politiska beslut. Malmö stad utforskar, tillsammans med lokala nätverk och verksamheter, möjligheten att skapa lekfulla gröna stråk, med ätbara inslag, i Lindängen.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden tackar för informationen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2020-05-12
- Bilaga 1: presentation Clever cities_presMN200512

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2020-05-26

Beslutet skickas till

Förvaltningens förslag till yttrande

Projektsammanfattning

Clever Cities är ett femårigt internationellt projekt med syfte att främja och möjliggöra användning av naturbaserade lösningar i stadsplanering för mer hållbara och socialt inkluderande städer. I Clever Cities deltar nio städer från Europa, Sydamerika och Kina. Det finns två nivåer av deltagande, där Hamburg, London och Milano är föregångsstäder och ska genomföra storskaliga tester. Malmö, tillsammans med Madrid, Belgrad, Larissa, Sfantu Gheorghe och Quito, är efterföljande städer som ska genomföra småskaliga tester och kommer kunna ta del av lärdomar från föregångstäderna.

Start- och slutdatum: 2018-05-01 – 2023-04-30

Samarbetspartners: Städer, akademi, företag – 33 partners från Europa, Kina och Sydamerika

Finansiär och budget: Finansieras till 100 % av EU Horizon 2020. Malmös budget i projektet är 3 400 000 kr.

Utgångspunkter

Projektet Clever Cities tar sin utgångspunkt i mål och inriktningar från styrdokument och beslut inom Malmö stad, bl.a. Översiktsplan för Malmö, Planstrategi, antagen 31 maj 2018:

- Nära, tät, grön och funktionsblandad stad.
- Barnperspektivet; ”i områden med stor barnfattigdom och trångboddhet kan extra omhändertagande av den yttre miljön fungera som kompenserande åtgärd” (sidan 45).
- Staden som kulturell och demokratisk arena; ”Fler mötesplatser behöver skapas” (sidan 5) och ”att minska skillnader i hälsa inom staden har hög prioritet” (sidan 5).

En annan utgångspunkt är kommunstyrelsens beslut 3 maj 2017 att prioritera insatser i Lindängen. Genom Clever Cities bidrar miljönämnden till Program Lindängen och dess vision ”Lindängen är en grön, hälsofrämjande plats med fokus på hållbar stadsutveckling”, samt två av de identifierade gapen, nämligen ”trygghet och trivsel” och ”attraktiv stadsmiljö”.

Syfte och utmaning

Projektets syfte är att främja och möjliggöra användning av naturbaserade lösningar i stadsplanering för mer hållbara och socialt inkluderande städer. Städer växer och förtätas i takt med att befolkningen ökar. Många gånger saknas gröna miljöer av hög kvalitet i stadsdelar som även har sociala och ekonomiska utmaningar.

Naturbaserade lösningar betyder planering och utformning av naturliga funktioner, som träd, växter och grönområden, på ett sätt som kan hjälpa till att möta stadens utmaningar. I projektet utforskas hur naturbaserade lösningar kan användas för att främja till exempel rekreation, hälsa, trygghet samt att skapa attraktiva och trivsamma boendemiljöer.

Nyttan för Malmö och malmöborna

Projektet förväntas ge följande effekter:

- Ökad kunskap om nyttorna med naturbaserade lösningar.
- Underlag för hur man kan uppnå sociala nyttor genom användning av naturbaserade lösningar i Lindängen och hur det kan spridas till andra områden i Malmö.
- Utemiljön ska bidra till en trivsam och trygg vardag i Lindängen.

Nuläge

Projektet knyter an till den pågående stadsförnyelsen i Lindängen genom en samordnande roll och partnerskap som avser utvecklingen av den fysiska utemiljön. Det finns potential för gröna stråk i stadsdelen och grönskan kan vara en gemensam nämnare i samordningen av den fysiska utemiljön. Efter att ha varit närvarande i Lindängen under längre tid kan man se att ätbart, hälsa, lek och sittmöbler är ingångar som väcker intresse samtidigt som de visar på de behov som finns i utemiljön idag.

Projektet kommer därför att arbeta vidare med följande:

- Ätbart stråk; områdesgemensamt ätbart stråk som bygger vidare på befintliga fruktträd i centrum och parkmiljöerna med fokus på kulturell mångfald och lärande.

- Hälso- och kunskapsstråk; områdesgemensamt hälsofrämjande stråk som utvecklas till ett promenadstråk genom Lindängelund och Katrinetorp.
- Bänkstråk; grön upprustning och aktivering av ett antal sittmiljöer som kopplas till ett stråk mellan kvarteren.
- Lekstråk; gröna lekmiljöer och stråk som inspirerar samt aktiverar genom att koppla samman kvarter och mötesplatser för barn och unga.

Följande aktiviteter är genomförda eller påbörjade (för mer information se sidorna 11-14 i bilagd presentation):

- Kartläggning av lokala behov med identifierade utmaningar och möjligheter i Lindängen.
- Ett första småskaligt gemensamt test av ett ätbart stråk längs med Lindängestigen.
- Etablerat partnerskap och en arbetsgrupp med fokus på utvecklingen av gröna stråk med representanter från fastighetsägare, fastighets- och gatukontoret samt andra berörda förvaltningar och lokala mötesplatser.

Arbets sättet är medskapande för att få med de boendes villkor samt behov av att uppleva, förstå och nyttja den befintliga utemiljön. Tillsammans ska man titta på hur den gröna utemiljön, specifikt gröna stråk, kan utvecklas för att främja rekreation, hälsa, trygghet och skapa attraktiva boendemiljöer i Lindängen.

Miljönämndens roll

Miljönämndens roll är att projektleda Malmö stads insatser inom projektet Clever Cities och att samordna arbetsgruppen om den fysiska utemiljön.

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen är inte aktuellt i detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Ann Häger, projektledare på miljöstrategiska avdelningen.

Samråd har skett med Veronika Hoffmann, processledare på miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen